

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

Ekonomski odnosi Slovenije s tujino

Marec 2023

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – marec 2023

Mesec in leto izdaje: maj 2023

Izdajatelj:

Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod

1	Plačilna bilanca	4
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	4
	Blagovna menjava	4
	Storitvena menjava	5
	Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2	Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	5

2	Zunanji dolg	6
----------	---------------------	----------

3	Slike in tabele	7
3.1	Plačilna bilanca	7
	Tekoči račun	8
	Finančni račun	11
3.2	Zunanji dolg	13

4	Metodologija	15
4.1	Metodološka pojasnila	15
4.2	Posamezni metodološki poudarki	15
	Izkazovanje neposrednih naložb	15
	Obravnava gotovinskih EUR transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)	16
	Ocena reinvestiranih dobičkov	16

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1

Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih treh mesecih 2023 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 0,8 mrd EUR, kar je izboljšanje v primerjavi z 0,3 mrd EUR primanjkljaja v enakem obdobju 2022. **Na izboljšanje salda tekočega računa sta najbolj vplivala blagovna menjava, ki je iz primanjkljaja prešla v presežek (izboljšanje za 0,8 mrd EUR), in za 0,2 mrd EUR večji presežek storitvene menjave.** Primanjkljaja primarnih in sekundarnih dohodkov sta se skupaj zmanjšala za 46 mio EUR. Tudi v zadnjih 12 mesecih je tekoči račun izkazoval presežek (0,8 mrd EUR).

Tekoči račun je marca 2023 dosegel presežek v znesku 0,4 mrd EUR, medtem ko je marca predhodnega leta izkazal primanjkljaj 0,1 mrd EUR. Največ je k presežku prispevala storitvena menjava, ki je skupaj z blagovno menjavo ustvarila za 0,5 mrd EUR presežka trgovinske bilance s tujino. Primarni in sekundarni dohodki so izkazovali primanjkljaj v znesku 0,1 mrd EUR.

Blagovna menjava

Blagovna menjava je v prvih treh mesecih 2023 dosegla 0,2 mrd EUR presežka, medtem ko je v enakem obdobju 2022 izkazovala 0,5 mrd EUR primanjkljaja. Preobrat je predvsem posledica večjega presežka v kategorijah Kemični proizvodi in Transportna oprema (pretežno tirna oprema in vozila). Izvoz se je medletno povečal za 8,9 %, uvoz pa le za 0,9 %. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 102,3 %.

Z EU, ki predstavlja več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je saldo blagovne menjave v prvih treh mesecih leta 2023 skoraj izravnano (presežek v znesku 9 mio EUR), medtem ko je bilo v enakem obdobju 2022 0,5 mrd EUR primanjkljaja. Izvoz v države članice EU je v prvih treh mesecih 2023 predstavljal 75,6 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta povečal za 6,5 % oziroma 0,5 mrd EUR. Najbolj se je povečal izvoz v Nemčijo, Avstrijo, Francijo in na Hrvaško, ki so skupaj dosegle 71-odstotni delež povečanja izvoza v EU. Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,2 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2022 povečal za 0,4 % oziroma le za 36 mio EUR. Večje povečanje uvoza je bilo le iz Madžarske (126 mio EUR), najbolj pa se je zmanjšal uvoz iz Avstrije (za 152 mio EUR).

Izstopa še za 0,2 mrd EUR večji presežek z Rusko federacijo predvsem zaradi večjega izvoza glede na enako obdobje v letu 2022. Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo na [podatkovnih serijah Banke Slovenije](#).

Marca 2023 je saldo blagovne menjave izkazoval 0,2 mrd EUR presežka, medtem ko je marca predhodnega leta blagovna menjava dosegla primanjkljaj v znesku 0,3 mrd EUR. Izvoz se je povečal za 5,1 %, uvoz pa zmanjšal za 6,1 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih treh mesecih 2023 znašal 0,8 mrd EUR, kar je 0,2 mrd EUR več kot v enakem obdobju leta 2022. Najvišja pozitivna salda so dosegle transportne storitve (0,4 mrd EUR) in storitve potovanj (0,2 mrd EUR). Izvoz vseh storitev se je v prvih treh mesecih 2023 glede na enako obdobje 2022 povečal za 15,6 %, uvoz pa za 8,8 %.

Marca 2023 je presežek storitev znašal 0,3 mrd EUR, kar je za 54 mio EUR več kot marca 2022.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih treh mesecih 2023 znašal 0,1 mrd EUR in je bil le za 15 mio EUR manjši kot v prvih treh mesecih 2022. Največ so k primanjkljaju prispevali dohodki od kapitala, medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki izkazovali presežek. Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih treh mesecih 2023 znašal tudi 0,1 mrd EUR in je bil za 31 mio EUR manjši kot v enakem obdobju leta 2022. Primanjkljaj v tem delu plačilne bilance ima predvsem sektor država, največ iz naslova transferjev z Evropsko unijo (lastna sredstva Unije iz DDV in BND).

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih je saldo finančnega računa dosegel 0,3 mrd EUR primanjkljaja, saldo tekočega in kapitalskega računa skupaj pa izkazuje 0,5 mrd EUR presežka. Statistična napaka v obsegu 0,9 mrd EUR kaže na še neidentificirane prитоke, ki predstavljajo 0,7 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Marca 2023 je kapitalski račun skoraj izravnal, finančni račun pa izkazuje primanjkljaj 0,2 mrd EUR.

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki posojil (2,0 mrd EUR). Izstopa za 1,1 mrd EUR povečana zadolženost sektorja države, ter 0,7 mrd EUR črpanja posojil družb iz sektorja S.125 (drugi finančni posredniki razen zavarovanih družb in pokojninskih skladov).

Neto pritek kapitala v obliki neposrednih naložb je v zadnjih dvanajstih mesecih, znašal 1,2 mrd EUR. Analitični prikaz **neposrednih naložb po smeri naložb** v tem obdobju pokaže 0,3 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,5 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji.

Največja odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih je bila **gotovina in vloge** (2,0 mrd EUR). Najbolj sta povečala svoje vloge v tujini sektorja država (za 2,0 mrd EUR) in prebivalstvo (za 0,7 mrd EUR), centralna banka pa je vloge znižala za 0,8 mrd EUR. Preko naložb v vrednostne papirje je v zadnjih dvanajstih mesecih iz države odteklo 0,7 mrd EUR. Največ je bilo **transakcij z dolžniškimi vrednostnimi papirji**, kjer so neto nakupi tujih vrednostnih papirjev za 0,6 mrd EUR presegli neto prodaje domačih vrednostnih papirjev nerezidentom. Neto nakupi dolžniških vrednostnih papirjev so bili izraziti predvsem pri pokojninskih skladih, ki so povečali neto terjatve

za 0,4 mrd EUR, ter centralni banki in zavarovalnicah (obakrat 0,2 mrd EUR), medtem ko so imele država in banke skupaj 0,4 mrd EUR neto prilivov.

2

Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je marca 2023 dosegel 54,9 mrd EUR, kar je 93 odstotkov BDP v letu 2022 (tekoče cene). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) pa je bil negativen in **je znašal -3,5 mrd EUR, kar pomeni neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Glede na leto prej se je zmanjšal za 1,8 mrd EUR. Marca 2023 je bila do tujine neto zadolžena država (15,9 mrd EUR) in v manjši meri tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino (0,5 mrd EUR), vsi preostali sektorji pa so bili neto upniki tujine.

Raven bruto zunanjega dolga je bila marca 2023 za 5,8 % višja kot pred enim letom. Sektorsko pa je dolg nekoliko drugače razporejen. **Opazno se je zmanjšal delež dolga države, ki v celotnem dolgu predstavlja 39,3 %, kar je za 4,8 odstotne točke (1,3 mrd EUR) manj kot pred enim letom**. Glavnina zmanjšanja je posledica gibanja tečajev državnih obveznic. Vsi drugi sektorji pa so povečali svojo zadolženost. Najbolj je dolg povečal ostali nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (za 1,9 mrd EUR), ki mu pripada 35,4-odstotni delež dolga, kar je 1,5 odstotne točke več kot pred enim letom. Centralna banka je v tem obdobju povečala dolg za 1,5 mrd EUR, banke pa za 1,0 mrd EUR. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v dolžniških vrednostnih papirjih (33,4 %) in posojilih (21,0 %).

Bruto terjatve do tujine so marca 2023 znašale 58,4 mrd EUR, kar je 4,8 mrd EUR več kot pred enim letom. Vsi sektorji so svoje terjatve povečali, najbolj država preko povečanja imetij gotovine in vlog 2,0 mrd EUR. Sledi nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji s povečanjem za 1,7 mrd EUR. Med instrumenti (na strani terjatev) prevladujejo gotovina in vloge (35,8 %) ter dolžniški vrednostni papirji (29,4 %).

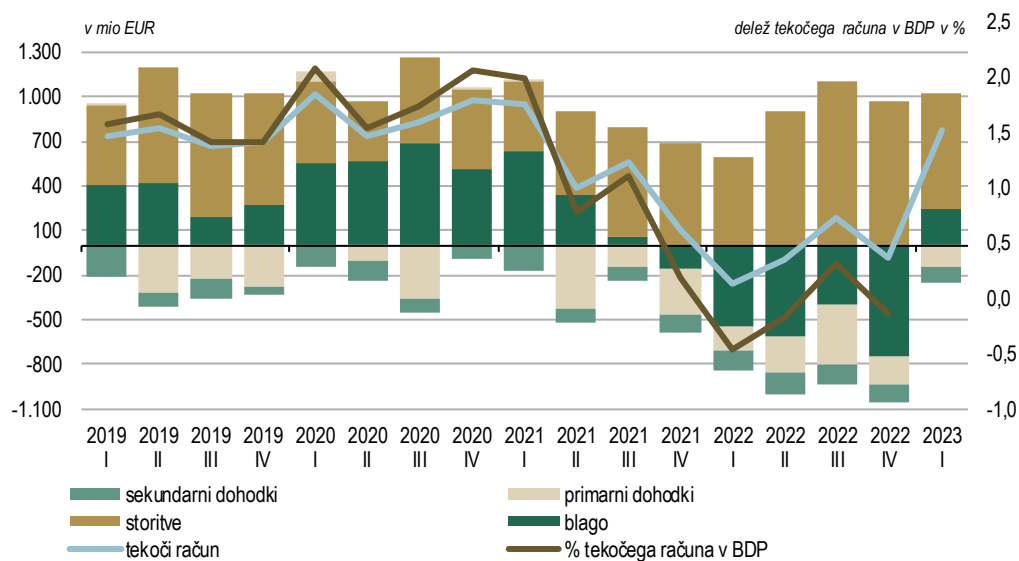
3.1 Plačilna bilanca

Tabela 1: Plačilna bilanca

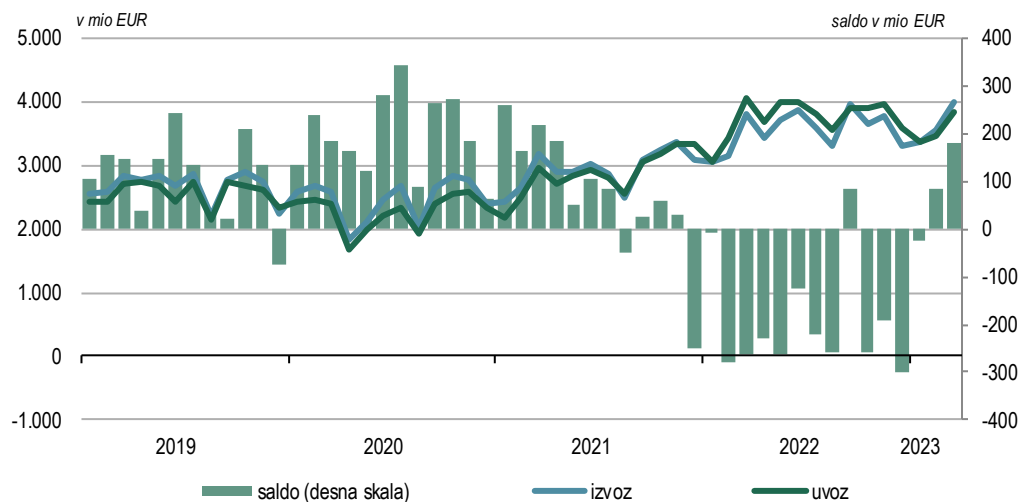
		predhodni podatki, 15. 5. 2023			tokovi v mio EUR	
		januar-marec		zadnjih 12	marec	
		2022	2023	mesecev	2022	2023
I.	Tekoči račun	-253,5	777,6	784,1	-145,2	377,2
1.	Blago	-548,2	241,1	-1.520,1	-263,4	180,0
1.1.	Izvoz blaga	10.018,9	10.907,9	43.500,2	3.808,3	4.002,9
1.2.	Uvoz blaga	10.567,1	10.666,9	45.020,2	4.071,7	3.823,0
2.	Storitve	592,5	788,7	3.773,6	240,8	294,7
2.1.	Izvoz storitev	2.127,0	2.458,2	11.373,1	818,1	925,8
2.2.	Uvoz storitev	1.534,5	1.669,5	7.599,5	577,4	631,0
3.	Primarni dohodki	-163,2	-148,1	-976,0	-84,2	-77,2
3.1.	Prejemki	493,9	554,5	1.996,5	138,1	184,6
3.2.	Izdatki	657,1	702,6	2.972,5	222,3	261,7
4.	Sekundarni dohodki	-134,7	-104,2	-493,4	-38,3	-20,3
4.1.	Prejemki	282,8	306,6	1.252,1	94,6	114,9
4.2.	Izdatki	417,5	410,8	1.745,6	132,9	135,2
II.	Kapitalski račun	-40,7	-52,4	-270,4	-61,9	11,1
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	21,0	-28,1	-229,9	-37,3	-6,5
2.	Kapitalski transferi	-61,7	-24,3	-40,6	-24,7	17,6
III.	Finančni račun	-501,4	256,2	-346,2	-453,3	-120,5
1.	Neposredne naložbe	-364,1	-307,7	-1.164,5	-148,0	-160,8
	Imetja	279,6	237,0	378,2	4,9	-0,6
	Obveznosti	643,7	544,7	1.542,7	152,9	160,2
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-1.297,7	-623,6	665,3	431,5	277,6
	Imetja	228,4	411,0	1.613,6	54,1	95,1
	Obveznosti	1.526,2	1.034,7	948,3	-377,4	-182,6
3.	Finančni derivativi	-62,7	9,4	44,6	-31,5	2,9
4.	Ostale naložbe	1.146,2	1.141,0	-20,1	-711,8	-202,7
4.1.	Imetja	1.732,9	2.762,9	4.362,6	-9,2	212,8
	Ostali lastniški kapital	10,1	-0,8	6,7	0,0	0,9
	Gotovina in vloge	905,4	2.150,1	3.521,6	-553,4	-62,2
	Posojila	-26,8	35,1	384,7	66,1	-24,6
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	-0,4	0,0	-4,8	-0,1	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	919,2	666,3	659,0	389,6	348,4
	Ostale terjatve	-74,5	-87,8	-204,6	88,6	-49,7
4.2.	Obveznosti	586,7	1.621,8	4.382,7	702,6	415,5
	Ostali lastniški kapital	-0,6	10,6	13,9	0,6	1,7
	Gotovina in vloge	526,0	369,2	1.524,1	328,4	141,6
	Posojila	-440,6	1.078,0	2.345,8	-36,4	-18,3
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	21,7	0,0	-12,2	7,2	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	437,6	137,1	534,4	334,9	243,0
	Ostale obveznosti	42,6	26,8	-23,3	67,8	47,5
	Posebne pravice črpanja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Rezervna imetja	76,9	37,1	128,5	6,5	-37,5
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-0,1	-3,3	-5,7	0,2	-2,5
	Gotovina in vloge	-3,3	0,8	0,5	-3,7	-37,1
	Vrednostni papirji	80,3	40,4	136,2	9,9	2,3
	Finančni derivativi	0,0	-0,8	-2,5	0,0	-0,2
IV.	Neto napake in izpustitve	-207,1	-469,0	-859,8	-246,2	-508,8

Tekoči račun

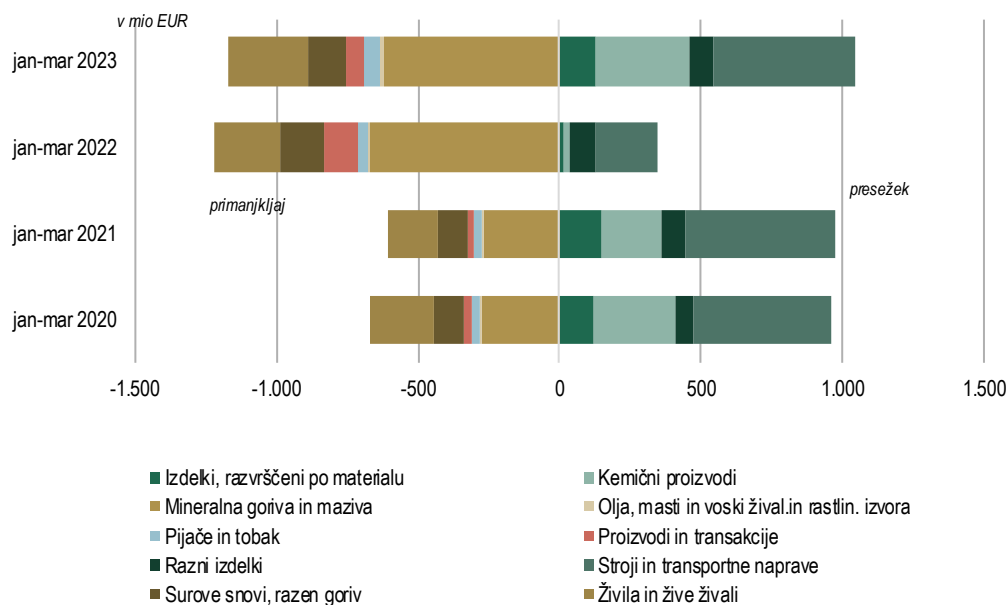
Slika 1: Tekoči račun – struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago – izvoz in uvoz blaga

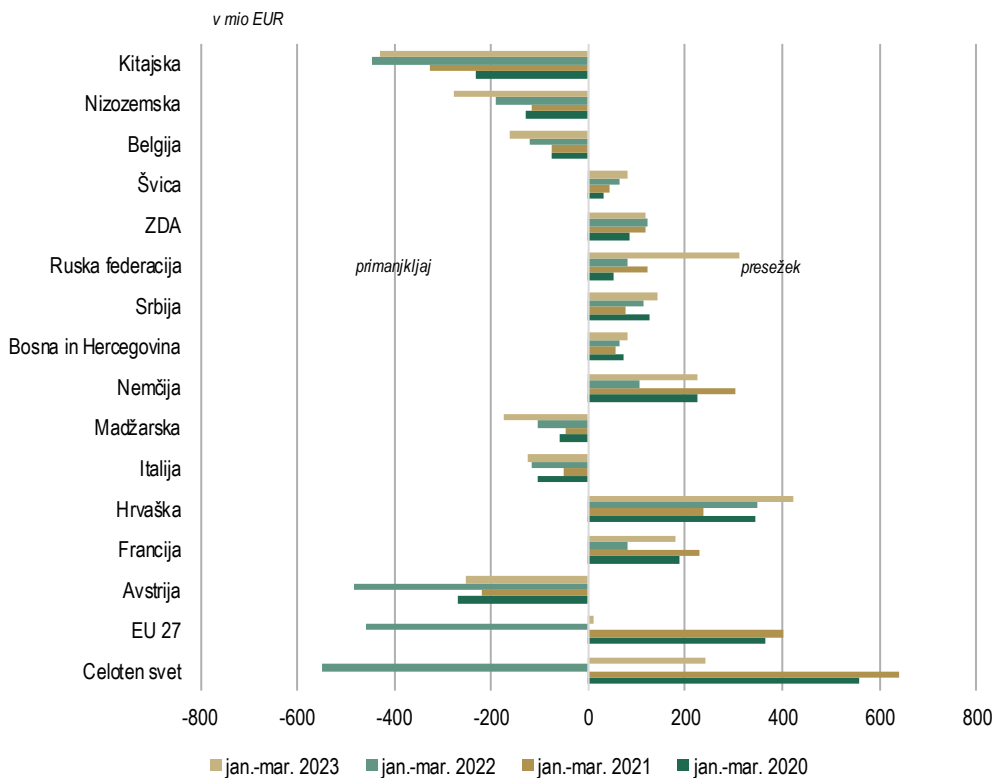

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1 za obdobje jan-mar od leta 2020 do 2023

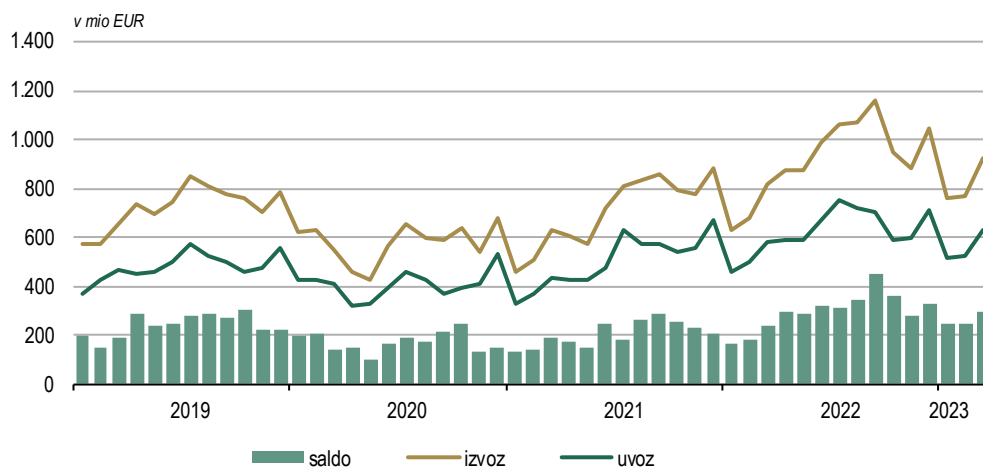

Opomba: v ir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

Slika 5: **Storitve – izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Storitve – potovanja, transportne in druge storitve**

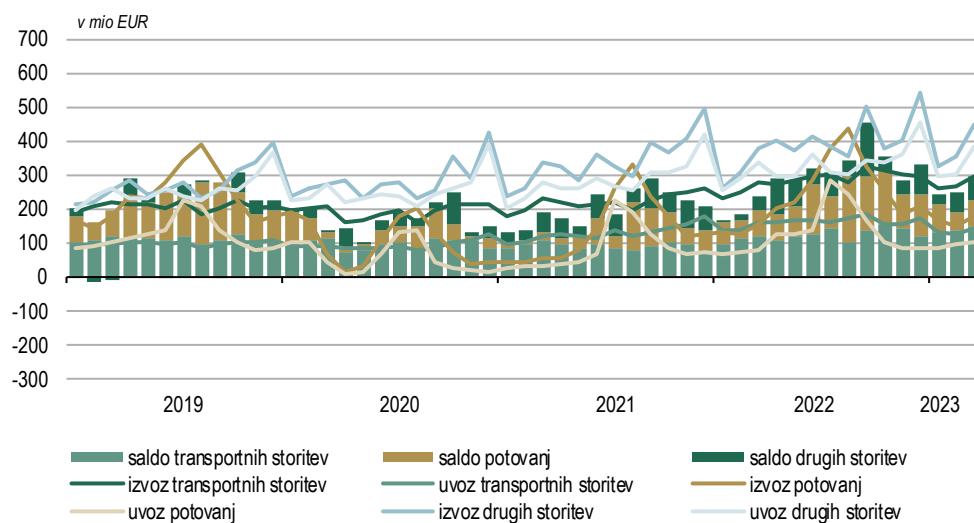
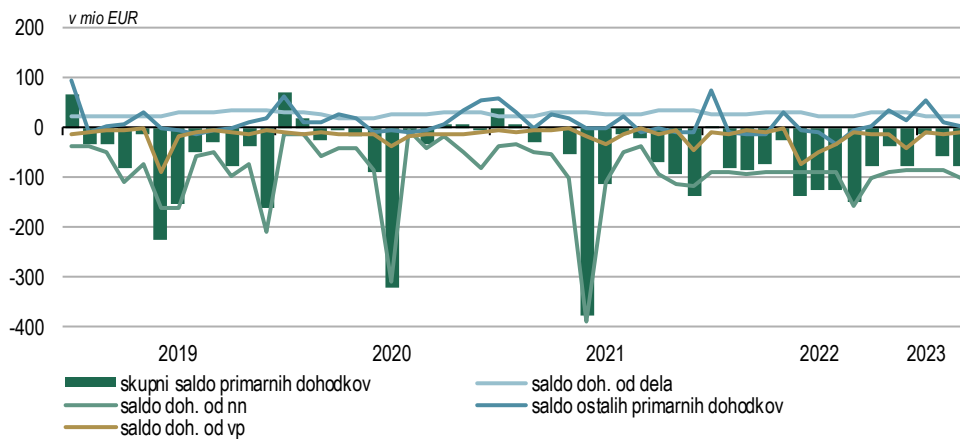

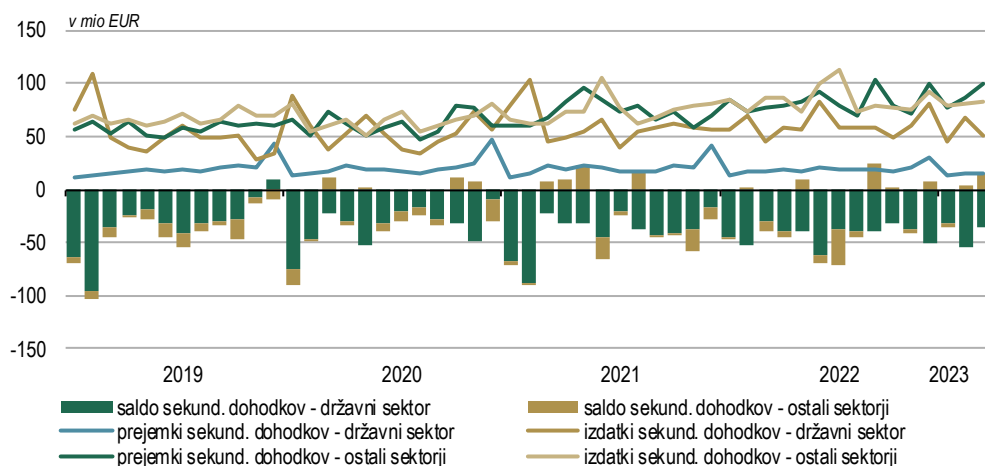
Tabela 2: **Storitve – delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu**

	januar-marec												
	v %	izvoz						uvoz					
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Storitve predelave blaga, ki je v lasti drugih oseb	2,5	2,0	2,5	2,8	2,5	2,7	0,6	0,7	0,2	0,3	2,6	1,9	
Vzdrževanje in popravila	1,5	1,5	1,6	1,8	1,1	1,4	1,6	1,3	1,3	1,4	1,1	1,3	
Transport	34,5	34,3	33,6	38,3	35,8	33,5	22,3	22,5	21,7	28,4	28,2	24,2	
Potovanja	28,1	27,1	23,4	9,4	19,5	20,2	20,3	22,2	20,1	8,4	14,4	17,2	
Gradbene storitve	5,4	7,7	8,5	10,4	7,9	7,8	2,3	3,1	3,6	4,8	5,0	3,2	
Zavarovalne in pokojninske storitve	2,0	2,1	2,1	3,2	3,1	3,3	2,9	2,7	2,4	3,1	3,0	3,3	
Finančne storitve	0,9	0,8	1,0	1,3	0,9	0,9	2,6	1,9	2,3	2,0	1,3	2,3	
Nadomestila za uporabo intelektualne lastnine	0,7	1,0	0,9	1,4	1,4	1,3	4,8	4,9	4,1	5,5	3,8	4,5	
Telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve	6,6	6,7	8,9	9,0	9,1	9,0	10,8	10,2	12,3	12,1	10,3	10,0	
Ostale poslovne storitve	17,2	16,2	16,8	21,6	18,2	19,1	28,1	27,3	28,3	30,6	27,2	28,9	
Storitve raziskav in razvoja	1,7	1,4	1,2	2,2	2,4	2,6	1,5	1,5	1,0	1,5	1,1	0,7	
Storitve strokovnega in poslovnega svetovanja	4,5	4,0	4,3	5,5	4,3	4,1	10,8	10,6	11,8	13,1	12,4	13,4	
Tehnične, s trgovino povezane in druge poslovne storitve	11,0	10,7	11,3	13,9	11,4	12,4	15,7	15,2	15,5	16,0	13,7	14,8	
Osebnostne, kulturne in rekreacijske storitve	0,5	0,7	0,6	0,9	0,5	0,6	1,5	1,7	1,7	1,9	1,7	1,8	
Državno blago in storitve	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	2,1	1,5	1,9	1,6	1,4	1,3	
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Slika 7: Primarni dohodki

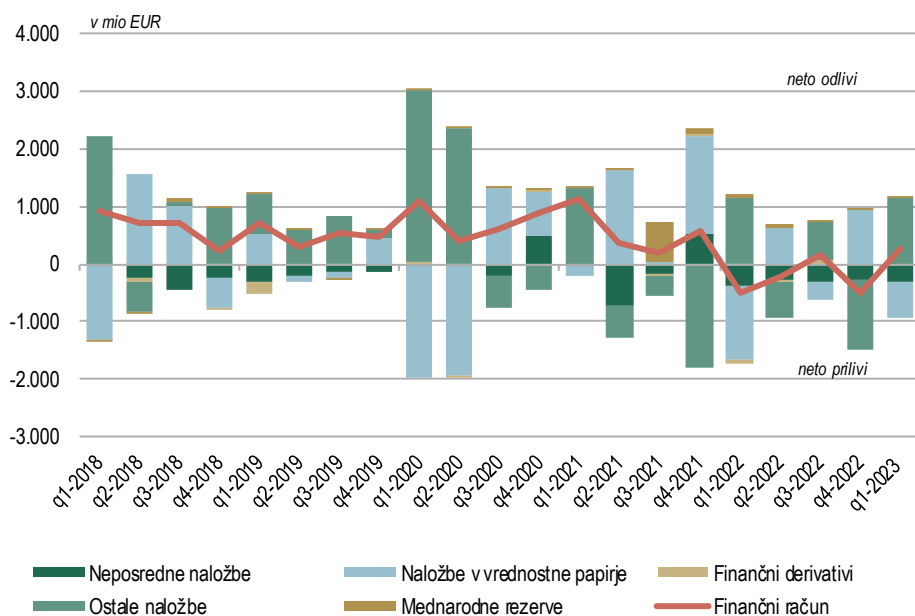

Slika 8: Sekundarni dohodki

Finančni račun

Slika 9: Neto instrumenti finančnega računa

Slika 10: **Sektorska členitev salda finančnega računa**

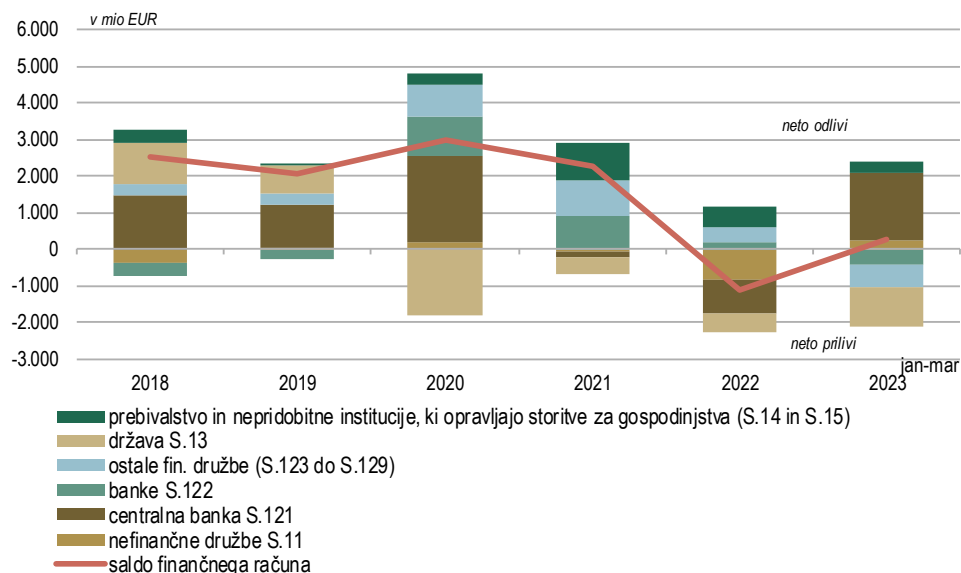

Tabela 3: **Neposredne naložbe**

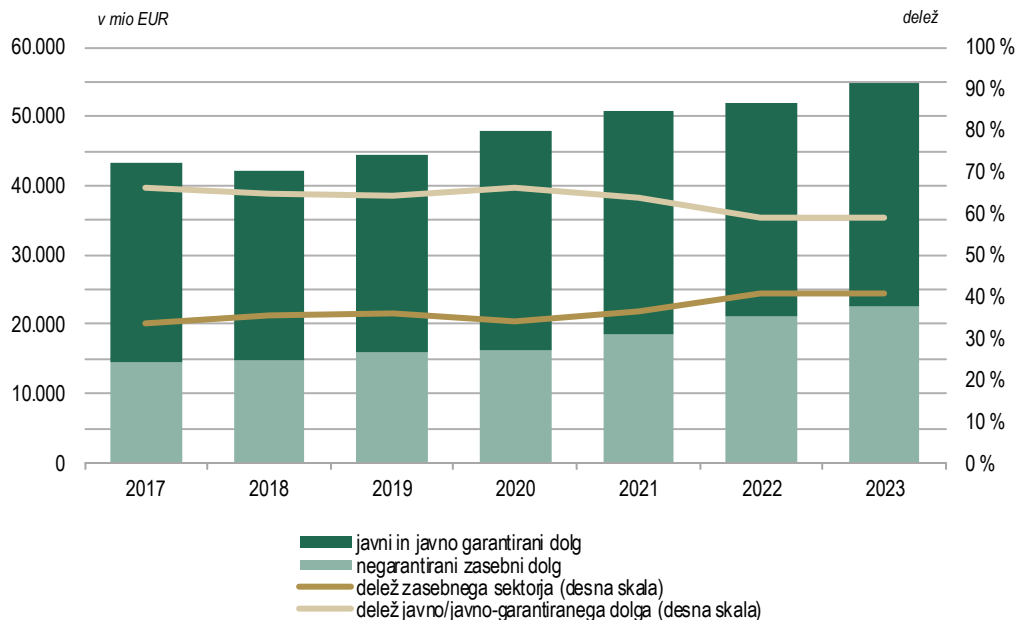
v mio EUR	januar-marec		zadnjih 12 mesecev	marec 2022	marec 2023
	2022	2023			
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)					
Neposredne naložbe – neto	-364,1	-307,7	-1.164,5	-148,0	-160,8
Imetja	279,6	237,0	378,2	4,9	-0,6
Lastniški kapital	-181,7	17,5	193,2	-183,8	11,9
Reinvestirani dobički	62,5	74,5	228,6	12,5	23,2
Dolžniški instrumenti	398,8	145,0	-43,5	176,2	-35,7
Obveznosti	643,7	544,7	1.542,7	152,9	160,2
Lastniški kapital	67,3	128,6	785,6	15,2	50,9
Reinvestirani dobički	285,6	239,8	566,2	89,9	31,2
Dolžniški instrumenti	290,8	176,3	190,9	47,7	78,1
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)					
Neposredne naložbe – neto	-364,1	-307,7	-1.164,5	-148,0	-160,8
Domače v tujini	165,3	185,2	339,4	17,5	11,9
Lastniški kapital	-181,7	17,5	193,2	-183,8	11,9
Reinvestirani dobički	62,5	74,5	228,6	12,5	23,2
Dolžniški instrumenti	284,5	93,2	-82,4	188,7	-23,2
Tuje v Sloveniji	529,3	492,9	1.503,9	165,5	172,7
Lastniški kapital	67,3	128,6	785,6	15,2	50,9
Reinvestirani dobički	285,6	239,8	566,2	89,9	31,2
Dolžniški instrumenti	176,4	124,5	152,0	60,3	90,6

3.2 Zunanji dolg

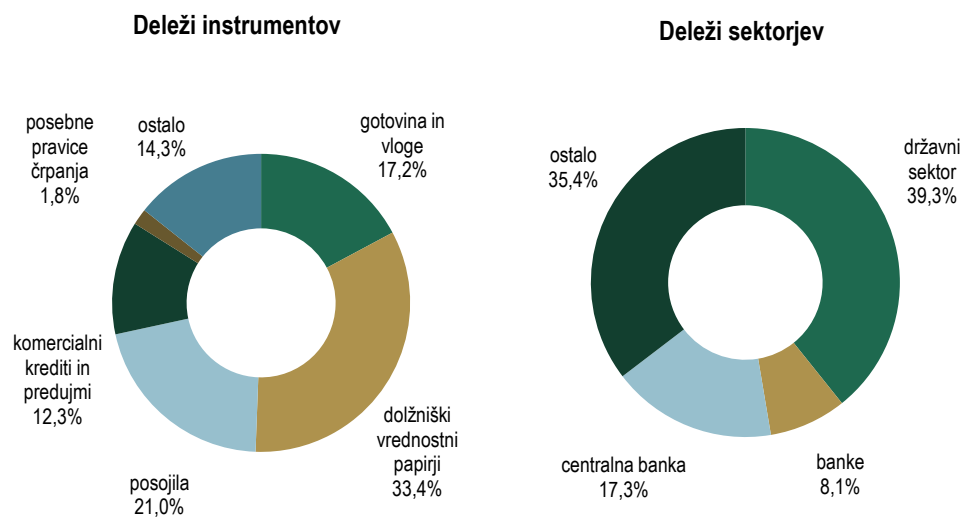
Tabela 4: Zunanji dolg

v mio EUR	31.12.2020	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.01.2023	28.02.2023	31.03.2023
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	47.998	50.818	51.844	51.792	52.183	51.885	52.844	53.928	54.867
1. Državni sektor	25.164	23.185	22.833	21.764	21.159	19.978	21.368	21.204	21.537
1.1. Kratkoročni	1.300	1.364	1.257	2.069	2.210	1.861	1.834	2.186	2.183
Dolžniški vrednostni papirji	18	22	172	98	69	42	41	48	56
Posojila	614	464	115	922	1.173	972	943	1.283	1.231
Komercialni krediti in predujmi	36	48	68	79	91	65	69	73	74
Ostale dolžniške obveznosti	633	831	902	969	878	782	781	783	823
1.2. Dolgoročni, od tega	23.864	21.821	21.576	19.696	18.949	18.116	19.535	19.018	19.353
Dolžniški vrednostni papirji	22.021	19.068	18.746	16.877	16.099	15.253	16.672	16.158	16.491
Posojila	1.839	2.736	2.815	2.804	2.835	2.848	2.848	2.846	2.847
2. Centralna banka	4.643	7.629	7.984	8.334	8.722	9.234	9.231	9.297	9.477
2.1. Kratkoročni, od tega	4.389	6.668	7.015	7.340	7.702	8.260	8.262	8.324	8.515
Gotovina in vloge	4.384	6.640	7.012	7.339	7.697	8.227	8.261	8.320	8.515
2.2. Dolgoročni, od tega	254	962	969	994	1.021	974	968	974	963
Posebne pravice črpanja	254	962	969	994	1.021	974	968	974	963
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	3.511	3.178	3.479	3.420	3.918	4.214	4.201	4.323	4.444
3.1. Kratkoročni, od tega	894	1.067	1.119	1.032	1.185	1.043	1.039	1.160	1.145
Gotovina in vloge	618	731	884	792	968	805	819	938	879
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	235	295	219	231	207	226	204	200	228
Ostale dolžniške obveznosti	41	41	15	10	9	12	17	23	38
3.2. Dolgoročni, od tega	2.617	2.112	2.360	2.388	2.733	3.171	3.162	3.162	3.299
Gotovina in vloge	27	17	15	16	25	29	27	31	34
Dolžniški vrednostni papirji	672	775	983	968	1.227	1.431	1.429	1.425	1.565
Posojila	1.911	1.313	1.335	1.368	1.448	1.674	1.674	1.673	1.666
Ostale dolžniške obveznosti	1	2	26	34	33	30	29	30	29
4. Ostali sektorji	10.182	11.147	11.582	12.026	11.983	12.343	11.959	12.902	13.132
4.1. Kratkoročni, od tega	4.995	6.541	7.011	7.452	7.445	7.670	7.334	7.486	7.758
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	15	15	15	15
Posojila	384	764	777	700	713	788	806	803	854
Komercialni krediti in predujmi	4.398	5.576	6.018	6.495	6.426	6.620	6.242	6.423	6.648
Ostale dolžniške obveznosti	213	201	216	257	306	247	271	244	241
4.2. Dolgoročni, od tega	5.187	4.606	4.571	4.573	4.538	4.673	4.625	5.416	5.374
Dolžniški vrednostni papirji	275	196	197	199	201	203	203	203	203
Posojila	4.439	3.878	3.840	3.873	3.812	3.955	3.953	4.745	4.706
Komercialni krediti in predujmi	26	24	21	21	29	28	27	28	28
Ostale dolžniške obveznosti	448	508	513	480	495	487	442	440	437
5. NN: medpodjetniška posojila	4.497	5.678	5.967	6.248	6.401	6.117	6.084	6.202	6.277
Neto zunanji dolg	6	-1.321	-1.714	-2.764	-3.814	-3.702	-3.723	-4.171	-3.519
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	47.998	50.818	51.844	51.792	52.183	51.885	52.844	53.928	54.867
Javni in javno garantirani dolg	31.699	32.326	32.263	31.518	31.265	30.664	32.048	31.953	32.429
Negarantirani zasebni dolg	16.299	18.492	19.582	20.274	20.918	21.221	20.796	21.975	22.438

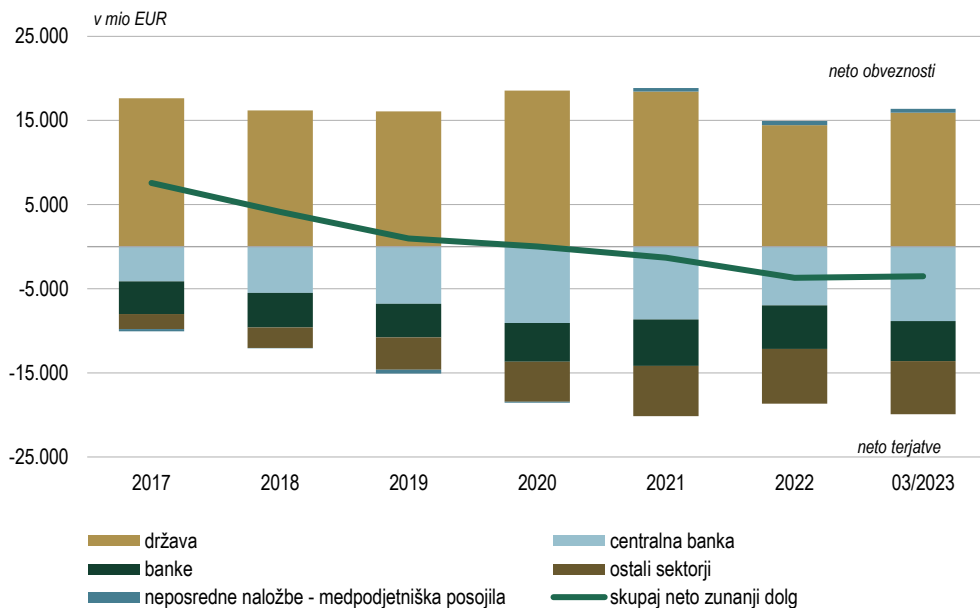
Slika 11: Bruto zunanji dolg

Slika 12: Struktura bruto zunanjega dolga – 03/2023

Slika 13: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temeljijo na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva in nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

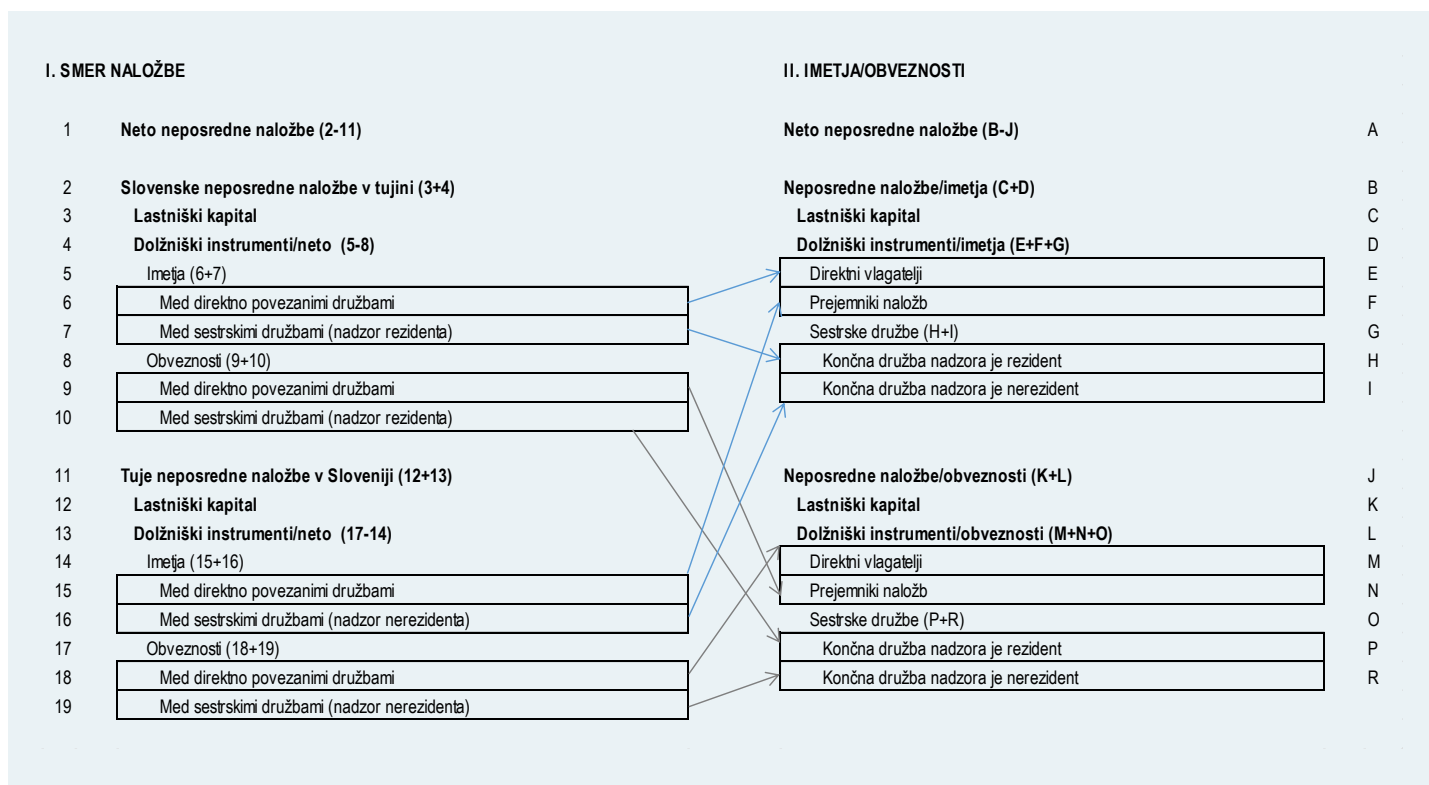
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov ter finančnih derivativov.

4.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** in **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v tej informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 7). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 6 na strani 12.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih EUR transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oziroma obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatve iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost in terjatve / gotovina in vloge / prebivalstvo / kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2022 in 2023 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).